

KORRALDUS

6. august 2021 nr 279

**Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korralduse nr 282
„COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja
piirangud“ muutmine**

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse § 28 lõike 2 punktide 1, 2 ja 5 ning lõigete 5 ja 6 alusel ning arvestades sama paragrahvi lõiget 8:

1. Muuta Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldust nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ järgmiselt:

1) sõnastada punkt 8³ järgmiselt:

„8³. Punktis 8¹ nimetatud ühissõidukis ja avalikel jumalateenistustel ja teistel avalikel usulistel talitustel viibijad peavad kandma kaitsemaski või katma suu ja nina. Piirangut ei kohaldata alla 12-aastastele isikutele või juhul, kui kaitsemaski kandmine või suu ja nina katmine ei ole tervislikel põhjustel või muid olulisi põhjuseid arvestades mõistlik.“;

2) sõnastada punkt 20¹⁴ järgmiselt:

„20¹⁴. COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise eesmärgil kohaldatakse alates 9. augustist 2021. a lisaks järgmisi meetmeid ja piiranguid:

1) siseruumides sportimine, treenimine, noorsootöö, huvitegevus, huviharidus, täienduskoolitus ja täiendõpe on lubatud, kui on tagatud, et osalejate arv kokku ei ole rohkem kui 50 isikut ning täidetakse punktis 8¹ sätestatud nõudeid. Isikute arvu piirangut ei kohaldata riigi sõjalise kaitse ja siseturvalisusega seotud tegevustele ning Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskusele. Samuti ei kohaldata isikute arvu piirangut alla 18-aastaste isikutele;

2) välistingimustes sportimine, treenimine, noorsootöö, huvitegevus, huviharidus, täienduskoolitus ja täiendõpe on lubatud, kui on tagatud, et osalejate arv kokku ei ole rohkem kui 100 isikut. Piirangut ei kohaldata riigi sõjalise kaitse ja siseturvalisusega seotud tegevustele ning Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskusele. Samuti ei kohaldata isikute arvu piirangut alla 18-aastaste isikutele;

3) välistingimustes piiratud territooriumiga spordivõistlused ning spordi- ja liikumisüritused on lubatud, kui on tagatud, et osalejate arv kokku ei ole rohkem kui 100 isikut. Piirangut ei kohaldata Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskusele;

4) sisetingimustes spordivõistlused ning spordi- ja liikumisüritused on lubatud, kui on tagatud, et osalejate arv kokku ei ole rohkem kui 50 isikut ning täidetakse punktis 8¹ sätestatud nõudeid. Piirangut ei kohaldata Astangu Kutserehabilitatsiooni Keskusele;

5) isikud võivad viibida ja liikuda avalikuks kasutamiseks mõeldud saunades, spaades, basseinides, veekeskustes ja ujulates, kui on tagatud, et osalejate arv kokku ei ole rohkem kui 50 isikut ning sisetingimustes täidetakse täiendavalt punktis 8¹ sätestatud nõudeid;

6) sisetingimustes avalikud koosolekud, avalikud üritused, sealhulgas konverentsid, teatrietendused, kontserdid ja kinoseansid, meelelahutusteenuse osutamine on lubatud, kui on

tagatud, et osalejate arv kokku ei ole rohkem kui 50 isikut ning täidetakse punktis 8¹ sätestatud nõudeid;

7) välistingimustes piiratud territooriumiga avalikud koosolekud, avalikud üritused, sealhulgas konverentsid, teatrietendused, kontserdid ja kinoseansid, meelelahutusteenuse osutamine on lubatud, kui on tagatud, et osalejate arv kokku ei ole rohkem kui 100 isikut;

8) sisetingimustes avalikud jumalateenistused ja teised avalikud usulised talitused on lubatud, kui osalejate arv kokku ei ole rohkem kui 50 isikut või tagatakse kuni 50% täituvus ning täidetakse punktides 8¹ ja 8³ sätestatud nõudeid. Välistingimustes piiratud territooriumiga avalikud jumalateenistused ja teised avalikud usulised talitused on lubatud, kui on tagatud, et osalejate arv kokku ei ole rohkem kui 100 isikut;

9) isikud võivad viibida ja liikuda sisetingimustes muuseumides ja näituseasutustes, kui on tagatud, et osalejate arv kokku ei ole rohkem kui 50 isikut ning täidetakse punktis 8¹ sätestatud nõudeid;

10) toitlustusettevõtte müügi- või teenindusalal on klientidel lubatud viibida ja liikuda, kui on tagatud, et klientide arv kokku ei ole rohkem kui 50 isikut ning sisetingimustes täidetakse täiendavalt punktis 8¹ sätestatud nõudeid. Isikute arvu piirangut ei kohaldata, kui kliendid viibivad ja liiguvad toitlustusettevõtte müügi- või teenindusalal toidu kaasa ostmiseks või kuller- ja veoteenuse osutamiseks ja sisetingimustes täidetakse punktis 8¹ sätestatud nõudeid. Samuti ei kohaldata isikute arvu piirangut siseriiklikul reisijateveol kasutatava parvlaeva pardal;

11) sisetingimustes kaupluse müügisaalis ja kaubandusettevõtte üldkasutatavas ruumis või teenuse osutaja teenindusalal on klientidel lubatud viibida ja liikuda, kui on tagatud punktis 8¹ sätestatud nõuete täitmine.

Käesolevas punktis sätestatud tegevustel, mis toimuvad sisetingimustes, tuleb tagada desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmine Terviseameti juhiste kohaselt. Käesolevas punktis sätestatud isikute arvu piirangut kohaldatakse iga tegevuse toimumise asukoha kohta. Käesolevas punktis sätestatud isikute arvu piirangut ei kohaldata lisaks alapunktides sätestatule korraldaja ega läbiviimise või teenuse osutamise koha omaniku või tema esindaja, töötajate, töövõtjate, esinejate ja hädaabitööde tegemisega seotud isikute ja selle koha majanduslikuks teenindamiseks vajalike isikute suhtes.“.

2. Korraldus jõustub 9. augustil 2021. a.

3. Avaldada korraldus Riigi Teatajas ja veebilehel kriis.ee.

Korraldusega kehtestatakse inimeste elu ja tervise ning ülekaaluka avaliku huvi kaitseks, sealhulgas riigi toimepidevuse kaitseks vältimatult vajalikud COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõkestamise meetmed ja piirangud.

Eesti Vabariigi põhiseaduse (edaspidi *põhiseadus*) § 28 lõige 1 sätestab igäihe õiguse tervise kaitsele. Praegusel juhul on põhiõiguse kaitsealas erinevad väärtused. Esiteks on kaitsealas inimeste õigus nende tervise kaitsele seeläbi, et riik teeb kõik võimaliku, et takistada viiruse levikut. Samuti on kaitsealas avalik huvi, et viiruse levik ja inimeste massiline haigestumine ning tervishoiusüsteemi ülekoormus ei suureneks. Olukorras, kus teiste inimestega kokkupuutel on suur oht viiruse levikuks, lasub riigil kohustus viia nakkusohut miinimumini, sealhulgas võib selle eesmärgi saavutamiseks sobival viisil piirata isikute kokkupuutumise võimalusi.

Põhiseadus näeb ette õigused ja vabadused, mille tagamine on samuti riigi kohustus. Põhiseaduses nimetatud õigusi ja vabadusi on riigil lubatud piirata, arvestades õiguse ja vabaduse olemust ning põhiseaduse enda tingimusi. Näiteks on põhiseaduse § 34 kohaselt igäihel, kes viibib seaduslikult Eestis, õigus vabalt liikuda ja elukohta valida. Õigust vabalt

liikuda on lubatud seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata muu hulgas teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks ning nakkushaiguse leviku tõkestamiseks.

COVID-19 haigust põhjustava viiruse leviku tõkestamiseks on õigustatud kohaldada teatud piiranguid. Õigusi ja vabadusi piirates tuleb leida õiglane tasakaal piirangu eesmärgi ning piirangu ulatuse ja mõju vahel. Seejuures tuleb arvestada, milline on inimeste võimalus pikemas perspektiivis realiseerida oma teisi põhiõigusi, näiteks õigust vabalt liikuda ja tegeleda ettevõtlusega, kui Eestis ei saada COVID-19 haigust põhjustavat viirust kontrolli alla ning tervishoiuasutused ja -töötajad on ülekoormatud. Viiruse tõkestamiseks vajalikke proportsionaalseid piiranguid õigustavad eelnimetatud kaalukad eesmärgid.

Nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seaduse (edaspidi *NETS*) § 28 lõigete 2, 5 ja 6 alusel ning arvestades lõiget 8 võib Vabariigi Valitsus kehtestada nakkushaiguse tõrjeks vajalikke abinõusid siis, kui nakkushaiguste epideemilise leviku tõkestamiseks rakendatavate meetmete ja piirangute kohaldamisega kaasneb oluline mõju ühiskonnale või majandusele. Selleks peavad olema täidetud järgmised eeltingimused: tegemist on eriti ohtliku nakkushaiguse või uude ohtliku nakkushaigusega; Vabariigi Valitsus on Terviseametilt saanud epidemioloogiliste, laboratoorsete ja kliiniliste andmete alusel teabe ja soovitusel abinõu (kohustus või piirang) kohta; abinõu on viiruse leviku tõkestamiseks vältimatult vajalik ehk see peab olema proportsionaalne ja otstarbekas nõue; abinõu on ajutine ehk ajaliselt piiritletud ning toob kaasa olulise ühiskondliku või majandusliku mõju.

Vabariigi Valitsuse 19. augusti 2020. a korraldusega nr 282 „COVID-19 haiguse leviku tõkestamiseks vajalikud meetmed ja piirangud“ (edaspidi *korraldus nr 282*) on koroonaviiruse SARS-CoV-2 põhjustatava COVID-19 haiguse leviku ennetamiseks ja tõkestamiseks kehtestatud liikumisvabaduse piirangud ja meetmed, mille eesmärk on vähendada inimestevahelisi kontakte ning takistada viiruse levikut.

Korralduses piirangute kehtestamise lähtekohaks on, et SARS-CoV-2 põhjustatav COVID-19 on nakkushaigus, mis levib inimeselt inimesele piisknakkusena, peamiselt lähikontaktis nakkusohtriku inimesega. Viirust on võimalik saada nakatunud inimesega lähikontaktis olles, hingates sisse viiruse osakesi¹, või saastunud pindade ning näiteks saastunud käte kaudu.

Viirus levib paremini halvasti ventileeritud ja suure inimeste hulgaga siseruumides, kus inimesed viibivad pikka aega. Samuti on SARS-CoV-2 viirusega nakatumise oht õues, kus viibitakse paljude inimestega lähedases kontaktis.

Koroonaviiruse levik on võrreldes eelnevate nädalatega märgatavalt tõusnud ning deltatüvi muutunud domineerivaks. Deltatüvi levib 60% paremini kui alfatüvi, samuti nakatavad deltatüve tõttu teised juhud kolmandasi juhte hõlpsamini ning viiruse peiteaeg on lühem. Senised andmed on näidanud, et pooleli oleva vaksineerimiskuuriga saavutatud immuunsuse taseme suhtes on deltatüvi ca 17% vähem tundlikum kui seni domineerinud alfatüvi². Samal ajal lõpetatud vaksineerimiskuuri järel saavutatud immuunsuse suhtes oli vaktsiini efektiivsus langenud ca 10%. Lõpetatud vaksineerimiskuuri järel saavutatud immuunsuse suhtes märgatavat tundlikkuse langust ei esinenud. Arvestades, et 4. augusti 2021. a seisuga on 42,85%-l elanikkonnast vaksineerimiskuur lõpetatud, ei ole vaksineerimise mõju võimaliku deltatüvest põhjustatava haigestumuse kasvu ära hoidmiseks veel piisav.

---

¹ <https://www.who.int/news-room/q-a-detail/coronavirus-disease-covid-19-how-is-it-transmitted>

² https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/993879/Variants_of_Concern_VOC_Technical_Briefing_15.pdf

Korralduse väljatöötamisel on peetud silmas, et haigestumuse intensiivsus on kogu Eestis kõrge. 4. augustil 2021. a oli viimase 14 päeva positiivsete testide suhtarv 100 000 elaniku kohta 163,06 ja viimase 7 päeva positiivsete testide keskmine 193. Samas 23. juulil 2021. a oli viimase 14 päeva positiivsete testide suhtarv 100 000 elaniku kohta 65,46 ja viimase 7 päeva positiivsete testide keskmine 75. 7. juulil 2021. a olid samad näitajad 31,83 ja 32, 21. juunil 2021. a 49,81 ja 40 ning 16. juunil 2021. a 64,11 ja 49. Seega viimase 14 päeva haigestumus 100 000 inimese kohta Eestis on kõrgel tasemel, uute haigusjuhtude juurdekasv on endiselt kasvutrendis. Haiglate täituvuse ja muud tervishoiusüsteemi puudutavad näitajad on keskmisel tasemel ja stabiilsed.

30. nädala jooksul lisandus 1246 haigusjuhtu. Võrreldes eelmise nädalaga suurenes uute juhtude arv 93,2% võrra. 30. nädalal tehti 25 282 testi (1905 testi 100 000 elaniku kohta), mida on 36,7% võrra rohkem kui 29. nädalal. 4,9% testidest osutus positiivseks (29. nädalal 3,5%). Kõrgeim positiivsete testide osakaal on Viljandimaal (12,3%), Pärnumaal (11%) ja Põlvamaal (10,8%).

Nakatamiskordaja R on üle Eesti 1,55 ning on kasvutrendis. Nakatumise kasv on seotud nii deltatüve domineerimisega kui ka ürituste läbiviimisega.

31. nädalal võib oodata veidi väiksemat nakatumiste kasvutempot, kuid 2000 nakatunut ehk üle 60% nakatumiste arvu kasvu võib oodata ka sel nädalal. Kasvu jätkumist on oodata ka järgnevatel nädalatel, enne kui hakkavad meetmed ja piirangud mõju avaldama. Seega võib augusti keskpaigaks oodata umbes 2500 nakatunut nädalas ning üle 300–400 nakatunuga päevi. Kasvutempo peaks selle juures pidurduma, kuid 500 nakatunuga päevadeni jõudmine augusti teises pooles on endiselt tõenäoline. See sõltub vaktsineerimise tempost, võimalikest uutest piirangutest ja inimeste käitumisest. Nakatumiste arvu suurenemine on suuresti põhjustatud nooremaealiste nakatumistest, kuid nakatumiste kasvu jätku on oodata ka vanemaealiste seas.

Käesoleva korraldusega tehakse korralduses nr 282 järgmised põhimõttelised muudatused:

Alates 9. augustist 2021. a jäetakse korraldusest välja liikumisvabaduse piirangud alla 18-aastaste isikute suhtes, kes osalevad siseruumides ja välistingimustes sportimisel, treenimisel, noorsootöös, huvitegevuses, täienduskoolitusel ja täiendõppes. Üle 18-aastaste ja loetletud tegevuste suhtes kehtivad korralduses sätestatud isikute arvu piirangud.

Korralduse punkti 20¹⁴ sätestatakse erandid avalike jumalateenistuste ja teiste usuliste talituste läbiviimisele ning sisetingimustes kehtestatakse avalike jumalateenistuste või teiste usuliste talituste läbiviimisel kaitsemaski või suu ja nina katmise kohustus. Samuti sätestatakse erand toitlustusettevõttele, mis asub siseriiklikul reisijateveol kasutatava parvlaeva pardal. Samas on endiselt kohustus tagada isikute hajutatuse nõuded ning desinfitseerimisvahendite olemasolu ja desinfitseerimisnõuete täitmine Terviseameti juhiste kohaselt.

Arvestades käesoleva korralduse kehtestamise ajal koroonaviiruse SARS-CoV-2 leviku tõusu üle Eesti, on piirangute ja meetmete rakendamine muudetud kujul ning teiste piirangute ja meetmete jätkamine, mida käesoleva korraldusega ei muudeta, tõhus ning proportsionaalne meede, et tagada inimeste elu ja tervis ning rahvatervise ja tervishoiusüsteemi toimepidevus.

Põhiseaduse § 11 kohaselt tohib õigusi ja vabadusi piirata ainult kooskõlas põhiseadusega. Need piirangud peavad olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud ega tohi moonutada piiratavate õiguste ja vabaduste olemust. Proportsionaalsuse põhimõtte tuleneb põhiseaduse

§ 11 lausest 2, mille kohaselt peavad õiguste ja vabaduste piirangud olema demokraatlikus ühiskonnas vajalikud. Praegusel juhul on piirangute ja meetmete kehtestamine avalikes huvides ja need seatakse üle riigi. Põhiseaduse § 31 kohaselt on Eesti kodanikel õigus tegelda ettevõtlusega ning koonduda tulundusühingutesse ja -liitudesse. Seadus võib sätestada selle õiguse kasutamise tingimused ja korra. Ettevõtlusvabaduse kui vabadusõiguse kaitseala on riivatud, kui avalik võim mõjutab seda vabadust ebasoodsalt.

Põhiseaduse § 31 teine lause annab seadusandjale volituse ettevõtlusvabadusõiguse piiramiseks nakkushaiguste ennetamise ja tõrje seadusega. Ettevõtlusvabaduse piiramiseks piisab igast mõistlikust põhjusest. See põhjus peab johtuma avalikust huvist või teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse vajadusest, olema kaalukas ja enesestmõistetavalt õiguspärane. Arvestades, et selle vabaduse piiramiseks on alus seaduses ning legitiimne ja põhjendatud olukord, mis tuleneb avalikust huvist ning teiste isikute õiguste ja vabaduste kaitse vajadusest, on korralduses sätestatud piirangute ja meetmete kehtestamine õiguspärane.

Korralduses kehtestatud piirangute ja meetmete eesmärk on piirata koroonaviiruse levikut ja viirusega nakatumist ning kindlustada riigi oluliste funktsioonide toimepidevus. Korralduses sätestatud piiranguid ja meetmeid on põhjalikult kaalutud ning otsustatud on nende kasuks, mis on praeguse haiguse leviku kontekstis olemasoleva teabe alusel alternatiivsetest variantidest tõhusamad. Samuti on hinnatud, et kõnealused piirangud ja meetmed oleksid õiglased ja proportsionaalsed erinevate põhiõiguste ja -vabaduste koostoimes (nt põhiseaduse §-d 12, 16, 19, 28, 31, 34, 37, 40, 47). See tähendab, et piirangud ja meetmed mõjutavad kogumis kõiki isikuid avaliku huvi (inimeste elu ja tervise kaitse, riigi toimepidevus) eesmärgil.

Toimepidevus on seotud riskiga, kus suure hulga inimeste, näiteks arstid, politseinikud ja päästjad, sotsiaaltöötajad, kohtunikud, õpetajad, riigiametnikud või Riigikogu liikmed, haigestumisel on tuntav mõju avalike teenuste kättesaadavusele ja riigi õiguskorrale. Piiranguid ja meetmeid luues kaalutakse iga valdkonna puhul, milline on õiglane tasakaal elu, tervise ja riigi toimepidevuse kaitse ning piiratava õiguse ja vabaduse vahel.

Näiteks on põhiseaduse § 47 kohaselt kõigil õigus ilma eelneva loata rahumeelselt koguneda ja koosolekuid pidada. Seda õigust võib seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata riigi julgeoleku, avaliku korra, kõlbluse, liiklusohutuse ja koosolekust osavõtjate ohutuse tagamiseks ning nakkushaiguse leviku tõkestamiseks. Seega ei ole ka põhiseaduse §-s 47 sätestatud õigus absoluutne. Põhjus, miks põhiseaduse § 47 nimetab eraldi nakkushaiguste leviku tõkestamist, seisneb selles, et nakkushaigused levivad inimeste seas siis, kui inimesed kohtuvad. Seetõttu on nakkushaiguste leviku tõkestamise üks olulisi ja põhilisi meetmeid nakkuse levimise takistamisel inimestevahelise lävimise piiramine.

Põhjendused meetmete ja piirangute kehtestamise kohta on esitatud korralduses ja seletuskirjas.

Korralduses kehtestatud nõuete üle teeb NETS § 44 lõike 1 alusel järelevalvet Terviseamet. Kui viiruse leviku tõkestamise meedet nõuetekohaselt ei täideta, rakendatakse korraaitseaduse § 28 lõikes 2 või 3 nimetatud haldussunnivahendeid. Sunniraha maksimaalne suurus on 9600 eurot. Sunniraha, mille eesmärk on kohustada korralduses kehtestatud nõudeid, meetmeid ja piiranguid järgima ning tõkestada viiruse levikut, võib määrata korduvalt.

Korraldust saab vaidlustada, esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras Vabariigi Valitsusele vaide 30 päeva jooksul, arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada, esitades halduskohtule kaebuse

halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul, arvates korralduse teatavaks tegemisest.

Korralduse seletuskirjaga on võimalik tutvuda veebilehel kriis.ee.

Kaja Kallas
Peaminister

Aivar Rahno
Riigikantselei istungiosakonna juhataja
riigisekretäri ülesannetes